

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ

ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΛΕΓΧΩΝ

ΤΜΗΜΑ Ι

Α΄

ΑΔΑ: 64ΗΥ46ΜΠ3Ζ-Υ3Π

Αριθ. ΦΕΚ: 6180/Β'/23-12-2021

Μοσχάτο, 20 Δεκεμβρίου 2021

A.1257

**Χανδρή 1 και Θεσ/κης 18346, Μοσχάτο 210 480 2243/2873
d.eleg11@aade.gr**

Θέμα: Τροποποίηση της υπό στοιχεία ΠΟΛ 1006/31-12-2013 (Β΄19/2014) απόφασης Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων «Διαδικασία και δικαιολογητικά Απόδοσης Αριθμού Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.)/Μεταβολής Στοιχείων και Έναρξης/Μεταβολής και Διακοπής Επιχειρηματικής Δραστηριότητας».

ΑΠΟΦΑΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

- α) των άρθρων 10 και 11 του ν.4174/2013 (Α΄ 170),**
- β) του Κεφ. Α΄ του Μέρους Πρώτου του ν.4389/2016 «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις»**

(Α΄94) και ειδικότερα του άρθρου 7, της παρ. 1 του άρθρου 14 και του άρθρου 41 αυτού,

- γ) της υπό στοιχεία Δ.ΟΡΓ. Α 1125859 ΕΞ 2020/23-10-2020 (Β΄4738) απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ)»,
- δ) της υπό στοιχεία Δ.ΟΡΓ. Α 1115805 ΕΞ 2017/31-07-2017 (Β΄2743) απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων «Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων και εξουσιοδότηση υπογραφής “Με εντολή Διοικητή” σε όργανα της Φορολογικής Διοίκησης».

2. Τις υπό στοιχεία:

- α) ΠΟΛ. 1006/31-12-2013 (Β΄19) απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων,
- β) ΠΟΛ. 1104/12.07.2017 εγκύκλιο του Διοικητή της ΑΑΔΕ «Παροχή Διευκρινίσεων ως προς την εφαρμογή των άρθρων 80 και 81 του ν.3463/2006»,
- γ) Ε.2133/08-07-2019 εγκύκλιο του Διοικητή της ΑΑΔΕ «Παροχή Διευκρινίσεων ως προς την εφαρμογή των άρθρων 80 και 81 του ν.3463/2006»,
- δ) ΠΟΛ. 1178/07.12.2010 (Β΄1916) απόφαση του Υπουργού Οικονομικών «Εγγραφή νέων χρηστών στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες TAXISnet».

3. Την υπ’ αρ. 1 της 20-01-2016 (Υ.Ο.Δ.Δ. 18) Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου «Επιλογή και διορισμός Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών», σε συνδυασμό με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 10 του άρθρου 41 του ν.4389/2016 και τις αποφάσεις υπ’ αρ. 39/3/30-11-2017 (Υ.Ο.Δ.Δ. 689) του Συμβουλίου Διοίκησης της ΑΑΔΕ και υπό στοιχεία 5294 ΕΞ 2020/17-01-2020 (Υ.Ο.Δ.Δ. 27) του Υπουργού Οικονομικών «Ανανέωση της θητείας του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων».

4. Την ανάγκη τροποποίησης διατάξεων της υπό στοιχεία ΠΟΛ 1006/31-12-2013 (Β΄19/2014) απόφασης του Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων.

5. Την ανάγκη μείωσης της επισκεψιμότητας στις ΔΟΥ, στο πλαίσιο λήψης μέτρων προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 καθώς και τη μείωση των δαπανών για την προμήθεια εντύπων στις ΔΟΥ.

6. Το γεγονός ότι, από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης, δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Προϋπολογισμού της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ).

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ο Υ Μ Ε

Άρθρο 1

Τροποποιούμε την υπό στοιχεία ΠΟΛ 1006/31-12-2013 (Β´19/2014) απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων, «Διαδικασία και δικαιολογητικά Απόδοσης Αριθμού Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.)/Μεταβολής Στοιχείων και Έναρξης/Μεταβολής και Διακοπής Επιχειρηματικής Δραστηριότητας», όπως ισχύει, ως ακολούθως:

1. Η παρ. 2 του άρθρου 1 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η απόδοση Α.Φ.Μ. στα φυσικά πρόσωπα διενεργείται με την υποβολή στη Φορολογική Διοίκηση του εντύπου Δ210 «Δήλωση απόδοσης Α.Φ.Μ. και μεταβολής ατομικών στοιχείων», ενώ στα νομικά πρόσωπα και στις νομικές οντότητες διενεργείται με την υποβολή του εντύπου Δ211 «Δήλωση έναρξης, μεταβολής, διακοπής εργασιών επιχείρησης».»

2. Η περίπτωση ζ) της παρ. 8 του άρθρου 1 αντικαθίσταται ως εξής:

«Στα αλλοδαπά φυσικά, νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες που ζητούν την επιστροφή φόρου από οποιαδήποτε αιτία ή αγοράζουν ακίνητο ή μεταβιβάζουν μετοχές ή είναι υπόχρεα σε καταβολή φόρου ή συμμετέχουν ως εταίροι/μέλη, μέλη Δ.Σ., διαχειριστές ή νόμιμοι εκπρόσωποι, σε ημεδαπά νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες.»

3. Η παρ. 1 του άρθρου 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για την απόδοση ΑΦΜ στα φυσικά πρόσωπα του άρθρου 1 της παρούσας υποβάλλεται στη Φορολογική Διοίκηση το έντυπο Δ210 «Δήλωση απόδοσης ΑΦΜ και μεταβολής ατομικών στοιχείων».

Με το έντυπο αυτό, δηλώνονται:

α) Τα προσωπικά στοιχεία του υπόχρεου ήτοι, Επώνυμο, Όνομα, Επώνυμο και Όνομα Πατέρα, Επώνυμο και Όνομα Μητέρας, ημερομηνία γέννησης, τόπος γέννησης στην Ελλάδα ή χώρα γέννησης στο εξωτερικό.

β) Τα στοιχεία ταυτότητας του υπόχρεου ήτοι, είδος-αριθμός-ημερομηνία έκδοσης-εκδούσα αρχή.

γ) Η υπηκοότητα, και η οικογενειακή του κατάσταση.

δ) Η πλήρης διεύθυνση κατοικίας του και η ταχυδρομική θυρίδα, εφόσον υπάρχει.

Κατ' εξαίρεση τα φυσικά πρόσωπα που επιλέγουν για την εγγραφή τους στο φορολογικό Μητρώο τη διαδικασία της βιντεοκλήσης, μέσω της υπηρεσίας myAADElive, υποβάλλουν την ηλεκτρονική αίτηση Απόκτησης Α.Φ.Μ..

Ως στοιχείο ταυτότητας, οι Έλληνες υπήκοοι αναγράφουν τον αριθμό δελτίου της αστυνομικής ή της υπηρεσιακής τους ταυτότητας στις περιπτώσεις που η αστυνομική έχει αντικατασταθεί από υπηρεσιακή (Αστυνομία - Ελληνικός Στρατός - Ναυτικό - Αεροπορία κ.λπ.), ενώ οι Έλληνες κάτοικοι εξωτερικού που δεν έχουν εκδώσει αστυνομική ταυτότητα, τον αριθμό του εν ισχύ ελληνικού διαβατηρίου τους.

Ως στοιχείο ταυτότητας, το οποίο πρέπει να βρίσκεται σε ισχύ, οι αλλοδαποί υπήκοοι χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναγράφουν τον αριθμό διαβατηρίου τους ή τον αριθμό δελτίου ταυτότητας της χώρας τους και οι ομογενείς αναγράφουν τον αριθμό του Ειδικού Δελτίου Ταυτότητας Ομογενούς.

Οι αλλοδαποί υπήκοοι τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς, που κατοικούν στο εσωτερικό της χώρας, αναγράφουν τον αριθμό της εν ισχύ άδειας διαμονής ή οποιουδήποτε άλλου εν ισχύ εγγράφου το οποίο αποδεικνύει τη νόμιμη παραμονή τους στη χώρα, καθώς και τον αριθμό διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου αναγνωρισμένου

από την Ελλάδα, χωρίς να εξετάζεται η ισχύς αυτών, υπό την προϋπόθεση ότι τα αναγραφόμενα σε αυτά στοιχεία, ταυτίζονται με αυτά της άδειας διαμονής.

Οι αλλοδαποί υπήκοοι τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς, που δεν κατοικούν στο εσωτερικό της χώρας, αναγράφουν τον αριθμό διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου εν ισχύι, αναγνωρισμένο από την Ελλάδα.

Για τα ανήλικα ημεδαπά φυσικά πρόσωπα κάτω των δώδεκα (12) ετών που στερούνται αστυνομικής ταυτότητας υποβάλλεται πιστοποιητικό γέννησης ή οικογενειακής κατάστασης των γονέων. Πιστοποιητικό γέννησης ή οικογενειακής κατάστασης υποβάλλεται και για τους ανηλικούς υπηκοότητας αλλοδαπής, επίσημα μεταφρασμένο και επικυρωμένο.

Τα ανωτέρω στοιχεία ταυτότητας επιδεικνύονται υποχρεωτικά με την υποβολή του εντύπου Δ210 και κατατίθεται φωτοαντίγραφο αυτών. Κατ' εξαίρεση, δεν απαιτείται η κατάθεση φωτοαντιγράφου της αστυνομικής ταυτότητας κατά την απόδοση ΑΦΜ ή τη μεταβολή ατομικών στοιχείων μητρώου (είτε μέσω βιντεοκλήσης, είτε κατά την υποβολή του εντύπου Δ210). Η Φορολογική Διοίκηση προβαίνει σε επαλήθευση των στοιχείων της αστυνομικής ταυτότητας μέσω των διαδικτυακών υπηρεσιών «Στοιχεία Δελτίων Αστυνομικής Ταυτότητας» της Ελληνικής Αστυνομίας. Σε περίπτωση που η επαλήθευση δεν καταστεί δυνατή, η Φορολογική Διοίκηση διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει την προσκόμιση ευκρινούς φωτοαντιγράφου της ταυτότητας.

Τα στοιχεία του υπόχρεου, δηλώνονται στο έντυπο Δ210 με ελληνικούς ή λατινικούς χαρακτήρες, όπως αποτυπώνονται στο αυτεπαγγέλτως αναζητηθέν ή προσκομιζόμενο κατά περίπτωση στοιχείο ταυτότητας και καταχωρούνται στο μηχανογραφικό σύστημα.»

4. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«Στην περίπτωση θανάτου, το έντυπο Δ210 υποβάλλεται στην αρμόδια ΔΟΥ ή στην ψηφιακή πύλη myAADE μέσω της εφαρμογής «Τα Αιτήματά μου» ή αποστέλλεται με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή με συστημένη επιστολή στην αρμόδια ΔΟΥ, από

συγγενή ή άλλο τρίτο πρόσωπο. Ειδικότερα, υποβάλλεται από τον ή τους εγγύτερους συγγενείς ή κληρονόμους, πριν την υποβολή στη Φορολογική Διοίκηση της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος του αποβιώσαντος και προσκομίζεται, κατά περίπτωση, πιστοποιητικό εγγυτέρων συγγενών, πιστοποιητικό περί μη δημοσιεύσεως διαθήκης ή αντίγραφο διαθήκης με το αποδεικτικό δημοσίευσής της και στην περίπτωση μη αποδοχής κληρονομιάς, έκθεση περί αποποίησης αυτής.»

5. Η παρ. 3 του άρθρου 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Με το παραπάνω έντυπο Δ210, ο υπόχρεος δηλώνει τη σχέση του με άλλα πρόσωπα, που αφορούν στην οικογενειακή του κατάσταση ή στην εκπροσώπησή του. Το ίδιο έντυπο, υποβάλλεται και σε περίπτωση που δημιουργηθεί ή μεταβληθεί μια τέτοια σχέση.

Για τα ανήλικα φυσικά πρόσωπα το έντυπο Δ210 υποβάλλεται από τους ασκούντες τη γονική μέριμνα ή τον ασκούντα την επιμέλεια σύμφωνα με δικαστική απόφαση ή το νόμιμο κατά περίπτωση εκπρόσωπο.»

6. Η παρ. 5 του άρθρου 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Στις περιπτώσεις που το έντυπο Δ210 υποβάλλεται από εξουσιοδοτημένο άτομο, κατατίθεται και ευκρινές φωτοαντίγραφο του στοιχείου ταυτότητας του υπόχρεου, καθώς και της άδειας διαμονής όπου απαιτείται.»

7. Το άρθρο 4 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 4

Δήλωση Έναρξης Επιχειρηματικής Δραστηριότητας

Τα πρόσωπα του άρθρου 1 της παρούσας, που πρόκειται να ασκήσουν επιχειρηματική δραστηριότητα και εξαιρούνται από τη σύστασή τους στην Υπηρεσία Μίας Στάσης (ΥΜΣ), υποχρεούνται να υποβάλλουν στη Φορολογική Διοίκηση δήλωση έναρξης επιχειρηματικής δραστηριότητας, πριν την πραγματοποίηση οποιασδήποτε συναλλαγής στο πλαίσιο της δραστηριότητάς τους. Η μίσθωση ακινήτου για επαγγελματική στέγη δε θεωρείται συναλλαγή.

Ειδικά τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες υποβάλλουν τη δήλωση έναρξης επιχειρηματικής δραστηριότητας εντός τριάντα (30) ημερών από την καταχώρηση του καταστατικού τους στο ΓΕΜΗ ή στο οικείο Μητρώο ή Βιβλίο που προβλέπεται κατά περίπτωση ή από το έγγραφο σύστασής τους σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση.

1. Τα φυσικά πρόσωπα και τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες, ημεδαπά και αλλοδαπά υποβάλλουν το έντυπο Δ211 «Δήλωση έναρξης, μεταβολής, διακοπής εργασιών επιχείρησης», συμπληρώνοντας την ένδειξη «Έναρξη». Η επωνυμία του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας, αναγράφεται επί του εντύπου της δήλωσης, όπως ακριβώς αναγράφεται στο καταστατικό του ή το συστατικό του έγγραφο ή το έγγραφο από το οποίο προκύπτει η ύπαρξή του, στις περιπτώσεις που δεν απαιτείται συστατικό έγγραφο.

2. Κατ' εξαίρεση οι αγρότες για την ένταξή τους στο ειδικό καθεστώς αγροτών υποβάλλουν το έντυπο Μ0 «Αίτηση».

3. Ο ιδρυτής της υπό ίδρυση επιχείρησης υποβάλλει το έντυπο Δ211 «Δήλωση έναρξης, μεταβολής, διακοπής εργασιών επιχείρησης», συμπληρώνοντας τις αντίστοιχες ενδείξεις «Έναρξη» και «Υπό ίδρυση Επιχείρησης». Στη δήλωση αυτή, ως επωνυμία της υπό ίδρυση επιχείρησης φυσικού ή νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας κατά περίπτωση, αναγράφεται το ονοματεπώνυμο ή η επωνυμία του ιδρυτή, καθώς και η επωνυμία της υπό ίδρυση επιχείρησης.

Για κάθε τροποποίηση των αρχικά δηλωθέντων στοιχείων, που αφορούν στην υπό ίδρυση επιχείρηση, υποβάλλεται το ίδιο ως άνω έντυπο, με την ένδειξη «Μεταβολή».

Με την περαίωση των εργασιών της υπό ίδρυση επιχείρησης, στις περιπτώσεις που η δήλωση έναρξης επιχειρηματικής δραστηριότητας υποβάλλεται στη Φορολογική Διοίκηση, συνυποβάλλεται ταυτόχρονα από τον ιδρυτή, δήλωση διακοπής των εργασιών της ίδρυσης.

Η Φορολογική Διοίκηση μετά την παρέλευση δύο (2) ετών από την έναρξη της υπό ίδρυση επιχείρησης, προβαίνει, με οίκοθεν ενέργειες, στη διακοπή της υπό ίδρυση επιχείρησης με αιτία διακοπής «Μη ολοκλήρωση ίδρυσης» και δύναται να διενεργήσει έλεγχο για τυχόν απόκτηση παγίων ή εμπορευσίμων κατά τη διάρκεια της ίδρυσης.

4. Σε περίπτωση συνέχισης, λόγω κληρονομικής διαδοχής, της ατομικής επιχείρησης αποβιώσαντος, η Κοινωνία των κληρονόμων ή ο μοναδικός κληρονόμος υποβάλλει το έντυπο Δ211 «Δήλωση έναρξης, μεταβολής, διακοπής εργασιών επιχείρησης». Ως ημερομηνία έναρξης της Κοινωνίας ή σε περίπτωση μοναδικού κληρονόμου της ατομικής επιχείρησης αναγράφεται η ημερομηνία θανάτου του φυσικού προσώπου. Η δήλωση έναρξης υποβάλλεται πριν την ενεργό ανάμειξή τους στην κληρονομούμενη επιχείρηση, συνυπογράφεται από όλους τους κληρονόμους και θεωρείται εμπρόθεσμη, εφόσον υποβληθεί μέχρι και την 30η ημέρα από τη λήξη της προθεσμίας αποποίησης που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 1847 του Αστικού Κώδικα, όπως ισχύει.

5. Στην περίπτωση της άτυπης ένωσης συνιδιοκτητών κτιρίου που έχει υπαχθεί στις διατάξεις περί οροφокτησίας (ν.3741/1929) υποβάλλεται από το πρόσωπο της περ. η) της παρ. 6 του άρθρου 6 το έντυπο Δ211. Ως ημερομηνία απόδοσης του ΑΦΜ θεωρείται η ημερομηνία υποβολής του εντύπου Δ211, εφόσον οι ως άνω ενώσεις δεν διενεργούν πράξεις φορολογικού ενδιαφέροντος. Σε περίπτωση που αποκτούν φορολογητέο εισόδημα (άρθρο 68§5 του ν.4172/2013) ισχύουν τα οριζόμενα στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 4 της παρούσας.»

8. Το άρθρο 5 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 5

Δηλώσεις Μητρώου

Οι δηλώσεις Μητρώου είναι διαθέσιμες στον ιστότοπο της ΑΑΔΕ www.aade.gr στην ενότητα του καταλόγου των εντύπων (<https://www.aade.gr/polites/katalogos-entypou>) και έχουν ως εξής:

1) Έντυπο Δ210 «Δήλωση απόδοσης ΑΦΜ και μεταβολής ατομικών στοιχείων». Το έντυπο Δ210 υποβάλλεται από τα φυσικά πρόσωπα κατά την εγγραφή τους στο Φορολογικό Μητρώο και στις περιπτώσεις μεταβολής των ατομικών τους στοιχείων.

2) Έντυπο Δ211 «Δήλωση έναρξης, μεταβολής, διακοπής εργασιών επιχείρησης». Το έντυπο Δ211 υποβάλλεται από τα φυσικά και τα νομικά πρόσωπα, καθώς και τις νομικές οντότητες που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα.

3) Έντυπο Δ212 «Δήλωση ενδοκοινοτικών εξ αποστάσεως πωλήσεων αγαθών και παροχών τηλεπικοινωνιακών, ραδιοτηλεοπτικών και ηλεκτρονικών υπηρεσιών προς μη υποκείμενα στον φόρο πρόσωπα σε άλλα κράτη-μέλη (σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 14α Κωδ. ΦΠΑ)».

4) Έντυπο Μ13 «Δήλωση Απενεργοποίησης ΑΦΜ».

5) Έντυπο Μ0 «Αίτηση».

Η ψηφιακή αίτηση για την Απόδοση Α.Φ.Μ. σε φυσικά πρόσωπα μέσω της υπηρεσίας myAADElive είναι διαθέσιμη στην πλατφόρμα των ραντεβού για επικοινωνία με την ΑΑΔΕ, μέσω βιντεοκλήσης.»

9. Η παρ. 1 του άρθρου 6 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στοιχείο προσδιορισμού της έδρας και των λοιπών εγκαταστάσεων της επιχείρησης, ενδεικτικά τίτλος ιδιοκτησίας, αποδεικτικό δικαιώματος χρήσης του χώρου ή αποδεικτικό ηλεκτρονικής υποβολής δήλωσης πληροφοριακών στοιχείων δωρεάν παραχώρησης του χώρου ή μίσθωσης.

Για τις εγκαταστάσεις εξωτερικού, απαιτείται η υποβολή του δικαιολογητικού προσδιορισμού της έδρας, όπως προβλέπεται στη χώρα εγκατάστασης, επίσημα μεταφρασμένο.»

10. Η παρ. 2 του άρθρου 6, με την οποία ορίζεται ότι:

«2. Βεβαίωση του Ε.Φ.Κ.Α. ότι ο δηλών υπέβαλε σε αυτόν απογραφική δήλωση, εφόσον υπάγεται στην ασφάλιση του πρώην Ο.Α.Ε.Ε.», καταργείται από 31/1/2022.

11. Αντικαθίσταται η καταργηθείσα παράγραφος 3 του άρθρου 6 ως εξής:

«3. Βεβαίωση ελέγχου από την υπηρεσία του Γενικού Εμπορικού Μητρώου του διακριτικού τίτλου, εφόσον χρησιμοποιείται, από επιχείρηση φυσικού προσώπου.»

12. Η παρ. 5 του άρθρου 6 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Στην περίπτωση αλλοδαπών φυσικών προσώπων, υπηκόων τρίτων χωρών, που κατοικούν στο εσωτερικό της χώρας, κατά την

υποβολή των δηλώσεων των άρθρων 3, 4 και 7 συνυποβάλλεται άδεια διαμονής ή το στοιχείο που αποδεικνύει ότι έχουν εισέλθει και διαμένουν νόμιμα στη χώρα, σύμφωνα με την ισχύουσα κάθε φορά νομοθεσία. Ειδικότερα κατά την υποβολή των δηλώσεων των άρθρων 4 και 7 η άδεια διαμονής πρέπει να παρέχει το δικαίωμα άσκησης οικονομικής δραστηριότητας, όπως αυτό προβλέπεται από το νομοθετικό πλαίσιο του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.»

13. Η περίπτωση η) της παρ. 6 του άρθρου 6 αντικαθίσταται ως εξής:

« η) Η άτυπη ένωση συνιδιοκτητών κτιρίου που έχει υπαχθεί στις διατάξεις περί οροφокτησίας (ν.3741/1929) υποβάλλει:

- Σύσταση οριζοντίου ιδιοκτησίας ή κανονισμό του κτιρίου και
- Πρακτικό Γενικής Συνέλευσης της εκλογής του διαχειριστή, όταν η αίτηση για την απόδοση ΑΦΜ υποβάλλεται από αυτόν, ή στην περίπτωση που δεν υπάρχει διαχειριστής, πρακτικό Γενικής Συνέλευσης με το οποίο ορίζεται το πρόσωπο που θα υποβάλει την αίτηση για λογαριασμό της άτυπης ένωσης και θα προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες για την απόδοση ΑΦΜ, υπογεγραμμένο σε κάθε περίπτωση από την απαιτούμενη πλειοψηφία επί της νόμιμης απαρτίας των συνιδιοκτητών, ως αυτή ορίζεται στον κανονισμό του κτιρίου. Σε περίπτωση έλλειψης παντός είδους κανονισμού εφαρμόζονται αντιστοίχως οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν.3741/1929 περί παμψηφίας.»

14. Το δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 7 αντικαθίστανται ως εξής:

«Τα φυσικά και τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες, υποβάλλουν το έντυπο Δ211 «Δήλωση έναρξης, μεταβολής, διακοπής εργασιών επιχείρησης» συμπληρώνοντας την ένδειξη «Μεταβολή» και συνυποβάλλονται υποχρεωτικά, όπου απαιτείται, τα δικαιολογητικά του άρθρου 6 της παρούσας.»

15. Η παρ. 2 του άρθρου 7 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η θέση της επιχείρησης σε αδράνεια καθώς και η επαναλειτουργία της, γνωστοποιούνται στη Φορολογική Διοίκηση με την υποβολή του εντύπου Δ211. Με το ίδιο έντυπο τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που με τη λύση τους τίθενται σε εκκαθάριση, δηλώνουν τη

θέση τους σε εκκαθάριση, προσκομίζοντας τη σχετική ανακοίνωση καταχώρησης στο ΓΕΜΗ ή το στοιχείο εκείνο από το οποίο προκύπτει η λύση τους (π.χ. καταστατικό από το οποίο προκύπτει η λήξη του χρόνου διάρκειας).

Για την εκπρόθεσμη θέση της επιχείρησης σε αδράνεια η Φορολογική Διοίκηση προβαίνει στις κατάλληλες επαληθεύσεις και διασταυρώσεις για τον προσδιορισμό του πραγματικού χρόνου.»

16. Το άρθρο 8 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 8

Δήλωση Διακοπής Επιχειρηματικής Δραστηριότητας

1. Τα φυσικά πρόσωπα της παρούσας, υποχρεούνται, να υποβάλλουν, εντός τριάντα (30) ημερών από την οριστική παύση της δραστηριότητάς τους, το έντυπο Δ211 «Δήλωση έναρξης, μεταβολής, διακοπής εργασιών επιχείρησης».

Σε περίπτωση θανάτου και συνέχισης της επιχείρησης, λόγω κληρονομικής διαδοχής, από κληρονόμο φυσικό πρόσωπο ή σε περίπτωση περισσοτέρων του ενός από την Κοινωνία των κληρονόμων του αποβιώσαντος, το έντυπο Δ211, στο οποίο δηλώνονται και οι σχέσεις του/των κληρονόμου/ων υποβάλλεται, με ημερομηνία διακοπής την ημερομηνία θανάτου, από τον κληρονόμο ή στην περίπτωση της κοινωνίας από έναν τουλάχιστον εκ των κληρονόμων και συνυπογράφεται από όλους τους κληρονόμους, συνοδευόμενη από τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στην παρ. 4 του άρθρου 3.

Η δήλωση διακοπής της επιχείρησης του αποβιώσαντος υποβάλλεται ταυτόχρονα με τη Δήλωση Έναρξης της Κοινωνίας κληρονόμων και θεωρείται εμπρόθεσμη, εφόσον υποβληθεί μέχρι και την 30η ημέρα από τη λήξη της προθεσμίας αποποίησης που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 1847 του Αστικού Κώδικα, όπως ισχύει.

Σε περίπτωση μη συνέχισης της επιχείρησης, η δήλωση διακοπής υποβάλλεται από έναν τουλάχιστον εκ των κληρονόμων και συνυπογράφεται από όλους τους κληρονόμους και θεωρείται εμπρόθεσμη, εφόσον υποβληθεί μέχρι και την 30η ημέρα από τη λήξη της προθεσμίας αποποίησης που προβλέπεται από τις διατάξεις του

άρθρου 1847 του Αστικού Κώδικα, όπως ισχύει. Ως ημερομηνία διακοπής θεωρείται η ημερομηνία του θανάτου ή εφόσον αποδεικνύεται, οποιαδήποτε προγενέστερη ημερομηνία που αναφέρεται στον πραγματικό χρόνο διακοπής της επιχείρησης.

2. Τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες, υποβάλλουν το ίδιο έντυπο, εντός τριάντα (30) ημερών, από τη λήξη των εργασιών της εκκαθάρισης ή από την ανακοίνωση διαγραφής τους από το ΓΕΜΗ, όπου απαιτείται. Στις περιπτώσεις που τα εν λόγω πρόσωπα δεν τίθενται σε εκκαθάριση, υποβάλλουν το ίδιο έντυπο, εντός τριάντα (30) ημερών από τη λύση τους ή την παύση των εργασιών τους, κατά περίπτωση.

3. Η διακοπή της επιχείρησης, ολοκληρώνεται, ανεξάρτητα της ύπαρξης βεβαιωμένων χρεών ή της μη εκπλήρωσης των φορολογικών υποχρεώσεων των φορολογουμένων.

4. Η Φορολογική Διοίκηση, με οίκοθεν διαδικασίες, δύναται να προβεί στη διακοπή ατομικής επιχείρησης αποβιώσαντος μετά την παρέλευση ενός (1) έτους από την ημερομηνία θανάτου.»

17. Η παράγραφος 1 του άρθρου 10 αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι δηλώσεις της παρούσας υποβάλλονται στην αρμόδια ΔΟΥ ή στην ψηφιακή πύλη myAADE μέσω της εφαρμογής «Τα Αιτήματά μου» από το φορολογούμενο ή το νόμιμο εκπρόσωπό του ή αποστέλλονται με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή με συστημένη επιστολή στην αρμόδια ΔΟΥ. Ειδικότερα ο φορολογούμενος, φυσικό πρόσωπο που επιλέγει την εγγραφή του στο φορολογικό Μητρώο ή τη μεταβολή των ατομικών του στοιχείων με τη διαδικασία της βιντεοκλήσης μέσω της Υπηρεσίας myAADElive, υποβάλλει την ηλεκτρονική αίτηση με τα συνημμένα δικαιολογητικά της, η οποία διαβιβάζεται στο Τμήμα ΙΓ΄ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ myAADElive της Διεύθυνσης Ελέγχων της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικής Διοίκησης.

Ο φορολογούμενος φυσικό πρόσωπο που επιλέγει την υπηρεσία myAADElive για να λάβει Αριθμό Φορολογικού Μητρώου ή να μεταβάλει τα στοιχεία του, επικοινωνεί με τη Φορολογική Διοίκηση, κατόπιν ραντεβού, μέσω βιντεοκλήσης. Η συνομιλία βιντεοσκοπείται και το αρχείο παραμένει για δέκα (10) έτη στη διάθεση της

Φορολογικής Διοίκησης, για λόγους απόδειξης του ελέγχου ταυτοπροσωπίας.

Στην περίπτωση που οι δηλώσεις της παρούσας υποβάλλονται στη ΔΟΥ από τρίτο πρόσωπο, προσκομίζεται εξουσιοδότηση, με βεβαιωμένο το γνήσιο της υπογραφής του δηλούντος, κατά τα οριζόμενα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν.2690/1999 (Α΄45), όπως ισχύει ή μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr) και επιδεικνύεται το στοιχείο ταυτότητας του εξουσιοδοτημένου προσώπου.

Σε κάθε περίπτωση συναλλαγής με το φορολογούμενο (απόδοση ΑΦΜ, μεταβολή ατομικών στοιχείων, έναρξη, μεταβολή ή διακοπή εργασιών επιχείρησης) επαληθεύεται η εγκυρότητα του προσκομιζόμενου δελτίου αστυνομικής ταυτότητας ή του διαβατηρίου ή της άδειας διαμονής από τις αντίστοιχες Βάσεις Δεδομένων που τηρούνται.»

18. Το εδάφιο 1 της παρ. 4 του άρθρου 10 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Στην περίπτωση μη υποβολής ή εκπρόθεσμης υποβολής των δηλώσεων της παρούσας, με εξαίρεση τη «Δήλωση απόδοσης ΑΦΜ και μεταβολής ατομικών στοιχείων» (έντυπο Δ210) όταν υποβάλλεται ως μεταβολή των ατομικών στοιχείων των φυσικών προσώπων, επιβάλλονται οι κυρώσεις του άρθρου 54 του Ν.4174/2013, όπως ισχύει.»

Άρθρο

2Ισχύς - Μεταβατικές Διατάξεις

- 1. Η απόφαση αυτή ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται ειδικότερα στις επιμέρους διατάξεις.**
- 2. Με την έναρξη ισχύος της παρούσας παύει να ισχύει κάθε προηγούμενη αντίθετη διάταξη.**
- 3. Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.**

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΤΣΙΛΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

I. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.)

2. Γ.Ε.Φ. (μέσω των Δ.Ο.Υ.)

3. Γενική Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

4. Διεύθυνση Υπηρεσιών Δεδομένων (Δ.ΥΠΗ.ΔΕΔ.)

(με την παράκληση να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Α.Α.Δ.Ε.)

5. Διεύθυνση Ελέγχων, Τμήμα ΙΓ´

II. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Γραφείο Υπουργού Οικονομικών

2. Γραφείο Υφυπουργού Οικονομικών

3. Γενική Γραμματεία Φορολογικής Πολιτικής και Δημόσιας Περιουσίας

4. Αποδέκτες Πίνακα Α´ (εκτός των αριθμών 2 και 3 αυτού)

» » Β´

» » Γ´ (εκτός του αριθμ. 6 αυτού)

» » Δ´ (εκτός του αριθμ. 3 αυτού)

» » Ζ´ (εκτός των αριθμ. 2, 3, 4, 5 και 6 αυτού)

» » Η´ (εκτός των αριθμ. 4, 10 και 11 αυτού)

10. Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων

Γενική Γραμματεία Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή Γενική Διεύθυνση Αγοράς Δ/νση Εταιρειών Πλατεία Κάνιγγος

10181 Αθήνα

11. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων E-mail: gengramka@yeka.gr

12. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων e-ΕΦΚΑ

Γραφείο Διοικητή

E-mail: dioikitis@efka.gov.gr

III. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο Διοικητή Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων

2. Γραφείο Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικής Διοίκησης

3. Γραφείο Προϊσταμένης Γενικής Διεύθυνσης Ηλ. Διακυβέρνησης

4. Διεύθυνση Εφαρμογής Έμμεσης Φορολογίας

5. Διεύθυνση Εφαρμογής Άμεσης Φορολογίας

6. Διεύθυνση Εφαρμογής Φορολογίας Κεφαλαίου & Περιουσιολογίου

7. Διεύθυνση Υπηρεσιών Δεδομένων

8. Διεύθυνση Επιχειρησιακών Διαδικασιών

9. Διεύθυνση Ανάπτυξης Φορολογικών Εφαρμογών

10. Δ/νση Ελέγχων